

ไทยนิยม ยั่งยืน

ร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) กระทรวงยุติธรรม

กฎหมายเกี่ยวกับกัญชง (เฮมพ์)

“กัญชง” (เฮมพ์) ถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

ในนิยามของกัญชา กำหนดให้ กัญชา (Cannabis) หมายความว่ารวมถึงทุกส่วนของพืชกัญชา (Cannabis sativa L. และ Cannabis indica Auth) และวัตถุดิบหรือสารต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพืชกัญชา ยกเว้นเปลือกแห้ง แก่นลำต้นแห้ง เส้นใยแห้ง และผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากเปลือกแห้ง แก่นลำต้นแห้ง เส้นใยแห้ง ดังนั้น กัญชา (Cannabis) จึงมีความหมายรวมไปถึงกัญชง (เฮมพ์) อันเป็นชนิดย่อยของกัญชาซึ่งมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า Cannabis sativa L. subsp. sativa นั่นเอง กัญชง (เฮมพ์) จึงเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เช่นเดียวกับกัญชา พืชกระท่อม พืชฝิ่น

กัญชง (เฮมพ์) มีสารออกฤทธิ์สำคัญเช่นเดียวกับกัญชา คือ เตตราไฮโดรแคนนาบินอล (Tetrahydrocannabinol, THC) ซึ่งออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง สนธิสัญญาสหประชาชาติจึงกำหนดให้ กัญชา กัญชง (เฮมพ์) เป็นยาเสพติดที่ต้องควบคุมภายใต้อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ โดยกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องมีมาตรการป้องกันการใช้กัญชา กัญชง (เฮมพ์) ในทางที่ผิด

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดการกระทำความผิดและบทลงโทษเกี่ยวกับ กัญชง (เฮมพ์) ดังนี้

(๑) ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือในประเภท ๕ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะได้อนุญาต โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษเป็นราย ๆ ไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) ห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือในประเภท ๕

ข้อหาและโทษทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับกัญชง (เฮมพ์) ได้แก่

(๑) ผลิต นำเข้า หรือส่งออก มีโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ - ๑๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ - ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๗๕ วรรค ๑)

(๒) จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

- จำนวนไม่ถึง ๑๐ กิโลกรัม มีโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ - ๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๔๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๖/๑ วรรค ๑)

- จำนวนตั้งแต่ ๑๐ กิโลกรัมขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ - ๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ - ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๗๖/๑ วรรค ๒)

(๓) ครอบครอง มีโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๖ วรรค ๑)

(๔) เสพ มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๖ วรรค ๑)

กัญชง (เฮมพ์) มีประโยชน์หลากหลาย ปัจจุบันมีการสนับสนุนให้มีการศึกษาและส่งเสริมให้ปลูกกัญชง (เฮมพ์) เป็นพืชเศรษฐกิจ เพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือนและในเชิงอุตสาหกรรม โดยเส้นใยแห้งของกัญชง สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการทอเป็นผ้าใยกัญชง ทำหัตถกรรมพื้นบ้าน กระดาษ ฉนวนกันความร้อน สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์ ก่อสร้าง ด้วยเหตุนี้ กระทรวงสาธารณสุขจึงออกกฎกระทรวงการขออนุญาต และการอนุญาตผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เฉพาะเฮมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยผู้อนุญาต คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ส่วนกัญชง (เฮมพ์) ที่ขออนุญาตได้ จะต้องมี THC ไม่เกินร้อยละ ๑ ของน้ำหนักแห้งเท่านั้น

แต่บทเฉพาะกาลกำหนดให้ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ (๑ มกราคม ๒๕๖๑ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓) ให้เฉพาะหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ขออนุญาตผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เฉพาะเฮมพ์ตามกฎหมายกระทรวงนี้ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขอาจจะขยาย ระยะเวลาต่อไปอีกสองปี หากคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษประเมินการดำเนินงานพิจารณาพบตามความเหมาะสมในการอนุญาตให้บุคคลทั่วไปมาขออนุญาตได้

โดยวัตถุประสงค์การขออนุญาต มีดังต่อไปนี้

- (๑) ปลูกเพื่อประโยชน์ในครัวเรือน
- (๒) ปลูกเพื่อใช้ประโยชน์ด้านอุตสาหกรรมในเชิงพาณิชย์
- (๓) ปลูกสำหรับการศึกษาวิจัย
- (๔) ผลิตเมล็ดพันธุ์สำหรับปลูกตามข้อ (๑) - (๓)
- (๕) เพื่อจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ ลำต้นสด
- (๖) เพื่อใช้ประโยชน์อื่นตามที่คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษกำหนด โดยกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาต ต้องมีแผนการผลิต การจำหน่าย การใช้ประโยชน์ตามขั้นตอนที่ได้รับอนุญาต พร้อมทั้งมีสถานที่รักษา เมล็ดพันธุ์